

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hétfő

58. szám.

Pest, majus 22. 1848

Nem kell táblabíró politika.

April 10. kezdve e lap hetenként hatszor egy közép nagyságú iven fog megjelenni, és posta útján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10-kétől június végeig, Budapesten, házhordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig félévre: Budapesten 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

April 10-étől december végeig három évnegyedre:

Budapesten házhordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 8 ft.

Budapesten egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizettetik.

A pesti Hírlap legutóbbi számában olvassuk. A ministeri tanácsból.

A „Marczius Tizenötödike“ 56 számában azon hír foglaltatik: hogy a ministerium István nádor ő főhercegségét provisorius királynak kiáltotta ki. Nehogy ezen áhír az országban szétterjedvén, nyugtalanságot idézzon elő, a nevezett hírlap ezen számának lefoglalása elrendeltetett. Egyszersmind a sajtóvétségekről szóló XVIII. 2. cz. 19 §. nyomán a ministeri tanács az igazságügyi ministert avval bizta meg, hogy az említett hírlapi közlemény bírói megfenyítése iránt az említett törvény 10. §-ra értelmében a szükséges lépéseket tegye meg.

Kiváncsiak vagyunk rá ki szerkeztette ezen gömbölyű kis hivatalos értesítést.

Aligha nem valamelyik régi censor, mert a mennyiben kétsornyi szavainkat idézi, körmös újjain átkozottan meglátszanak régi hajlamai.

Gyönyörű gyerek lehet a ministeri tanács titoknoka vagy fogalmazója. Azt hagyja ki mi az egésznet motíválja. Ellenben tett oda még másokat s aféléket miket mi még használni sem szoktunk.

Nagyot nőjön ön drága fogalmazó. Tartsa meg az ég önt kedves egészségben.

Ha a ministerium a dolgot ott a hová az tartozik a hírlapokban akarta volna bevégezni: kötelességünknek tartanók ezennel a dolog érdekébe bele kezdeni.

A ministerium a törvény útját választotta.

A mint neki tetszik. Ez esetben azonban bosszússon meg nekünk az olvasó: ha argumentu-

mainkat mikkal védelmezni fogjuk magunkat most előre ki nem kürtöljük?

Hisszük, hogy a ministerium a perben kudarcot fog vallani. A nevetségig kisszerű alakban fog feltűnni.

A sajtótörvény azon szakasza mely szerint a ministerium szeretne minket egy kevésbé láb alól félre tenni; e következő.

Ki törvény által alkotott valamely hatóságot vagy testületet rágalmakkal illet, két évig terjedhető fogsággal és 1000 forintig emelkedhető pénz bírtossággal büntetetik...

A patvarba!... A dolog komoly... A ministerium a törvény által alkotott hatóságok között a legfelsőbb. A rágalom mely szerint ezen ministerium provisorius királyt kiáltott ki, ugyancsak a keményebbfélékhez tartozik.

Csoválni kell fejünket mert még a büntetés maximumában is elmarasztaltathatunk.

Ellenségeink a mult éjszaka már láttak minket uniként ülünk ott a vár tornyok fenekén a börtön sötét falai között, hova magunk is novellairó korunkban nem egyszer, nálunk mindenestre ártatlanabb embertársunkat kegyetlenül bedugattunk.

Ott lát már jó előre minket egy némelly ajtatos jó akarónk, a hideg kövezen a roncsolt szalmán, előttünk félig vízzel a cserép kanna, s egy darab földfekete kenyér. És szemekünk könnyekbe vannak lábadva és szánjuk bánjuk a szentírásban kijelölt ministerium elleni nem tudom hányadik főbűnünk legsúlyosbját. És vagyunk ott magányunkban komolyan, térdig érő ősz szakállal mint az olasz tanár, kivel Monte Cristo tizenhét évig ült várfogságban.

Na azonban ki tudja mit mér az ég árva fejünkre Nagyban készültünk állni elébe.

A pesti jelesb ügyvédek közül már is többen ígérkeztek védelmünkre.

A szerkeztő saját personájában is hazardirozni fogja magát egy gyenge dictióra.

Nagy Gedcon a Marczius Tizenötödikének.

Szerkeztő. Karjaim közzé, karjaim közzé!

Ah, minő boldog ön. Ah irigylendő sors. Ah, leirhatlan kéj eszmék miatt üldöztetni.

Képzelem, mint vakarja ön fejét. Ismerem önt. Ön a philisterségig igénytelen fiu. — Ön azt sem akarja elismerni, hogy ön nevét az országban tiz ember ismeri.

Ön vakarja fejét. Valamit gondol, ilyen formát példának okáért.

— Drága Gida. Ha a dolog úgy állana, mint ön mondja, úgy van, akkor dicsőséges volna minden. Ha a Marcziust eszmeiért üldöznék, lehetne a mennyire telik, nagyban enthusiastáskodni. De

most! Uramfia, mikor azért akarnak megcítálni mert a „magas“ ministeriumot rágalmakkal mertem illetni. —

Soit. Ön úgy is capacitálhatlan. Ha ön így gondolkodik nem tehetünk róla, de azt alázatosan kikérjük magunknak, hogy mi is saját módunk szerint gondolkodhassunk.

Midőn a kormány hivatalos lapja meg hozta ön fejére a közelgő vihar első villámát. Én féltetem önt.

Nem tudtam, hogy állanak önnek dolgai. Azt mondtam magamban: önnek sok rossz akarójának kell lenni. Másként nem lehet, minthogy ön valamely roszakarója becsuszott a nyomdába, s a nagy dicsőséget kivivott „Nem kell táblabíró politika“ motto helyébe oda changirozá, hogy a ministerek István nádort provisorius királylyá kiálták ki.

Nem voltam Pesten. Idekint voltam a csendes lakomban, a budai kegyek között. A lovas legény, ki estenként kihozza nekem a lapokat, nem tudott semmit mondani. Az eső szakadt, az utcákon egy lélek sem volt.

Nem tudtam nyugodni, lóra ültem, s átjöttem Pestre.

Hogy önt ilyen jókor még nem találom ott-hon, bizonyos valék.

Éjfél már elmúlt, lovaglék fel és le az utszákon. Mulatság okáért több embertől kérdeztem: Hol van a Marczius Tizenötödike szerkeztői szállása. —

Nem igen ösmerik önt. Egyik a szabadsajtó utcára, másik a forradalmi csarnokba, harmadik a szent Gellétre, minthogy a kalendárium csináló Monte Degó ott lakik, oda utasítottak.

Ezt a mulatságot máskor is veendem magamnak. Az emberek csak úgy néztek utánam. Fekete köpenybe burkozva s a köpeny szárnyát valamra csapva, a Hernani kalap a tiz pengő forintos vörös toll: az éjben nekem hallatlanul novellái tekintetett adott.

Egy nemzetőr meg is kérdezett, hogy ki volnék: Azt feleltem Olaszországból jövök a St. Marinoi respublica követe vagyok, jelenteni jöttem, hogy a nagy tanács a magyarok segítségére 80 ezer embert ajánlott.

Lássa ön milyen módokat kell az embernek keresni: mert én és néhány barátim feltettük magunkban, hogy önt nagy emberré tesszük, akár akar ön azzé lenni akár nem, akár tudna maga erejétől akár nem.

Ah ha önnek több illy barátai lennének!

Később megtaláltam önt.

Fájdalom azonban szomoruan kellett csendes lakomba visszatérnem.

Ön kifejtette előttem, hogy az a miért önnek lapját tefoglaltaták, az nem sajtóvétség magában, és még inkább nem a körülményeknek az ő miatta.

És miután a ministerium mely köztudomás szerint nagy boldogsággal áll, ezt önméltóan még világosban tudja, feleljen ön szerkesztő, hogy lehet ön olyan keményfejű, s tovább is tagadja azt hogy önt valami másért akarják perbe fogni.

Önt perbe fogják. Perbe fogják, szerkesztő akkor, midőn egy nagybefolyású esemény következtében a ministerek végre valahára elkezdék azon politikát követni, melyet nem ön talált fel ugyan, de mely eddig az ifju radical párt minden napi imádsága volt.

A ministerium mind e mai napig úgy vitte politikáját: hogy annak jövendője csak a sanctio pragmatica jelen alakbani fenmaradásával vezethet célra.

A ministerium ma megtanulta, hogy a sanctio pragmatica jelen alakjának fenmaradása nem egyedül a magyaroktól függ.

A ministerium akkor, midőn a magyarok hívségeért kezeséget vállal, feltette, hogy ezt a tartományok is teszik.

Ezt tenni politicusan nem szabad. Ime előttünk új s eddig szokatlan jelenetek tűnnek fel.

A birodalom forradalmi állapotban van. A forradalom alig két hónapos s már is sok fejlődött ki e rövid idő alatt.

Olaszország az elszakadást tetteleg megkezdé. Horvátországban ki kezeskedhetik, ha valjon a Ferdinand név nem csak ürügy a valóságos elszakadásra. A csehekről és lengyelekről jobbra el lehet mondani, hogy csak alkalomra várnak.

Maga a birodalmi székhely is olyan symptomákat kezd felvenni, hogy a fejedelem azt hitte, hogy hiv fővárosából legalább egy időre el kell távoznia.

Szerkesztő! ön néhány ízben kimondotta, hogy a magyarnak nem lehet bízni olyan politikában, mely egybe van forrva a többi ugyanazon koronásfialatti tartományok sorsával.

Legyen ugyan a magyar hiv, de hívsége alkalmazását ne abban keresse, hogy az osztrák birodalom megbuktával a mi bukásunk is szükségképen következék.

Ez a sanctio pragmatica visszas magyarázata volna.

A ministerium eddigi politikája arra volt alapítva, hogy az örökös tartományok sorsa megmarad mind végiglen.

A mult hét végén egy pillanat megmutatta azt, hogy ez nem biztos alap. Ki tudja mit hozhat még a jövendő. A magyar ministerium a bécsi, prágai, lemergi, s a zágrábi nép hívségéről is merne garantált vállalni?

Nagyszerű lehetőségek adhatják elő magokat. Azok, kik a pragmatica sanctiot folytonosan ajkaikon hordják, ha eddigi politikájukat követik a bekövetkező eseményektől készületlenül fognának találtatni.

Ez volt a ministerium organicus hibája. Ezért szólalt fel ön minden nap.

A ministerium más véleményben volt. A ministerium midőn látta, hogy a szép neveknek, melyből a cabinet alakítva van, az országban nagy többsége van, azt hitte, hogy más kisebb emberek szavait figyelembe venni, méltóságán alól áll.

A bekövetkezett tények, ön politikájának fényes győzelmet adtak.

És ha körül tekintünk, a világ úgy áll, hogy illy utbagazító, és a legkomolyabban fenyegető tények ezentúl még sűrűbben fognak egymás után következni.

Bár mit beszél ön szerkesztő. A ministerium igen resteli azt, hogy a mit most tesz, azt már mások előbb ajánlák neki.

Önök első szava a nemzeti gyűlés volt. Ezzel össze volt kötve, hogy a választói liszták siettetésében minden megpróbáltassék, mit a törvény nem tilt.

Ön a legelső napokban sürgette a katonaság reorganisatióját. — És egy hónap után Batthyányi még csak meglepetve érzi magát, hogy a katonaság neki nem engedelmeskedik.

Financziáról eddig más szó nem is volt, mint hogy számba vették a régi feketéket és maguknak naponként sok esodálkozásokra való szerettek a régi rendszer visszaélései körében.

A nemzetörség? Eddig Esztergomon kívül semmi eredmény. Esztergomban is egyedül Besze János buzgóságának lehet a sükert köszönni.

Önt most megidézük. A ministerek jól tudják hogy a táblabíró előtt arra, hogy valaki a közvéleménytől elítélve legyen nem kell több minthogy azon emberre egy pár nagy ur komoly képet csináljon; azt mondja: gyermekes éretlenség, gondatlanság, megfontolatlanság, s más afféle.

Ne busuljon ön, lesznek még jobb idők is.

Bizonyossággal irhatjuk hogy hadügyminiszterünk Mészáros a mai bécsi gőzössel körünkbe fog érkezni.

A nemzetörség elfogadására ki van rendelve.

A Budapesti Híradó báránynak, ki a szent keresztiségben János nevet nyere.

Oh te istennek báránya, ki elveszed a Budapesti Híradó bűneit, imádkozz éretlünk bűnösökért most és halálunk óráján Amen.

A Budapesti Híradó illatos juhaklaban közelbről egy Bárány kezdett bégetni.

Ez akolban sok farkas bujkál ugyan a hunyászok birkabőr alatt, de ez a mi báránynak a világ minden kincseért sem illy veszedelmes állat, au contraire a legártatlanabb és simplexebb báránka, ein wahres Osterlamm.

Ugrál, s szökdél és béget örömben, hogy ki-juthatott a sajtószabadság tavaszi zöld gyepére s iszonyu elragadtatásban olyan dolgokat béget-el, melyeket a birkapásztor nem örömet bigyeszt más orrára.

Igy például felénk fordulva s báránkai ártatlanságához szokatlan farkas képet vágni igyekeztén, nekünk esik és azt mondja — már neki saját nyelvén — hogy mi rossz emberek vagyunk, mert saját pártunk férfiai ellen szót emelünk.

Hej báránkám szép flam, hát

Ez a baj?

Hisz kedves kis báránkám, köztünk ép az a különbség, hogy míg ti kosaitok és juhocskáitok minden hangjára és mozdulatára beh-t énekeltek, addig mi pártunk főnökeihez ragaszkodásunk mellett saját véleményvel és önmeggyőződéssel is bírunk.

Gyönyörű kis fehér báránkám! meghisszük hogy szarvacskáid már dogosodnak, hanem azért ne csinálj olyan képet, mintha legalább is szenteltre volnál kinevezve.

Az igaz hogy e veszélyes napokban legjobb

bátorságot mutatni, de azt még sem bittem volna, hogy a bárányok is tudnak Gesichter schneiden.

Azt mondod, hogy személyesen nem ismeresz minket, de ha ösmernél undorral fordulnál el tőlünk.

Enyje eszem a zuzáját, egészen úgy béget, mintha kolompos conservatív juhvá akarna lenni, s Apponyi még mindég furulyázna.

Gyönyörű kis báránkám, lásd én szeretnélek látni, s nem fordulnék el tőled, hanem nyakadba akasztanám a politikai kontárkodás elsördendű sárgásfekete szalagon függő kis harangját, jólétül azon roppant elmésség és bölcsesség előismerésének, mely ártatlan lelkednek az ő bárányságában — lehetett volna.

Még egy szóra. Azt kívánod, hogy mind e földön, mind a más világon irataink méltó jutalmát veendjük.

Merci! szívem báránkám, mi jobbat nem kívánunk, és hogy megmutassuk néked, hogy jó kívánatodat mi is jóval fizetjük, áhitattal kérjük a mindenség urat, hogy ne mérje sem földi sem sirtontúli jutalmadat, Budapesti Híradói bégetéseid mivoltához.

Mi jó és szelid indulatu keresztyén vagyunk, ki nem kívánjuk a bűnösnek halálát, hanem meg-jobbulását.

„Fü-lelj! jobbra-nézz! in-dulj!

Csernátóni.

Majus 22.

A Budapesti híradó az országgyűlés vége óta azon töri fejét, hogy lehessen valamikép az olvasó magyar világ figyelmét magára venni.

Eleinte olyan képet csinált, mintha a Journal des débats contrefait-je volna, de csak hamar észrevette, hogy valaminek kivételéhez jó akaratnál egyéb is kívántatik.

Füleibe mindefelő hangzott:

„Oh quam pulchra species sed cerebrum non habet!“

Később levelet iratott magának, melyben elvei martyrként fenyegettetett megnyuzatni, s sajtóhoz fordult és mellét verve kérdezé mit szölköz ehhez?

A sajtó pedig hallgatott s a Budapesti híradó még mindég hallá a azokat „oh pulchra species sat.

A reakció félhivatalos organuma erre komoly képet csinált s recognoscirozással tölté idejét, fűelve az alkalomra pislogva minden mozdulatára elleneinek, hogy renegathékat tophassa be magát soraink közzé.

Végre megérkezett a várva várt alkalom s a Budapesti Híradó örömben akkorát kiáltott, hogy még az elnémult hirharangot is szerette volna meghuzni.

A „Martius 15-ke“ megjelent, s a Budapesti Híradó kormánylapnak látszani törekedik.

Oh terque szerencsétlen magyar ministerium, mi által érdemléd azt, hogy a sors illy keményen büntessen?!

És a Budapesti Híradó olyan jól érzi magát, új helyzetében, mint Zichy az altükárságban. Hjah könnyű neki, csak elveihez maradt hű, mert — köpenyt fordított.

Puszit neki!

A megfordult világnak pecsovcics kereszttségében Budapesti nevet nyert, s ezen újabb substantiation keresztülment utódja egy közelebbi cikkbeni az önkénytesek toborzásáról szólván, amugy gunyorosan figyelmezteti a ministeriumot, hogy most szólítsa fel azon fiatalságot, melly eddigelő mindig „fegyverre!” kiáltott.

Le a kalappal aram, Budapesti Híradó ur!

A pesti fiatalság nem állapodik meg ön politikájával melly szerint:

„Mit Worten lässt sich's trefflich streiten“

A pesti fiatalság megmutatá, hogy szavait tettel tudja beváltani. A fiatalság példával ment és menjen elő a toborzásban.

Harsogó zenével, lobogóval, tollakkal és kardákkal felékesítetten járja be utcáinkat, s aláírási ívén oly nevek fénylenek; mellyeknek hordói e hazának a csata terén kívül is tehetnek és tettek szolgálatot:

Mi nem akarunk az említett lappal bajlódni; philisterkedhet mig tetszik, bizonyos kiáltások nem csak a holdba sőt Budapestre sem hallanak el. Ma először és utoljára foglalkozánk vele, de ma is leginkább azért, hogy a pesti fiatalság hő hazaszeretete és ügy melletti lelkesülése iránti őszinte hódolatunkat nyilvánosan is tolmácsolhassuk, s a kérdésbeni lapra csak annyiban jövének, mennyiben eszmetársítás útján erényről a bűnre, tisztaságról a piszokságra emlékeztetünk.

„Köszöntsé őt!”

Ezt mondja Lendvai (marquis:) a két anya gyermekében egy nemes és tiszta hölgyet insul-taló nyomorultnak.

Csernátóni.

Az igazügy ministerétől Pest városához rendelet érkezett, melly szerint minden pörnél az alp. ügyvédnek is díj ítéltséék.

Furcsa volt eddig az alp. ügyvéd állása, nyert vagy vesztett, eljárása ingyen munkának tekintet. Azt sem mondták érte köszönöm. Legfőlebb megteinsurazták az embert.

A váltószéki törvényes gyakorlat igen helyes, mert mindkét fél ügyvédének díj ítéltevéen kénytelen vele megelégedni, s honorárium örve alatt védenczén nem zsarolhat.

Óhajtható lenne általában a városi eljárást s a váltószék mintájára módosítani, hogy a díjak rendszerint a közpénztárba fizetessenek, nem egyes tanácsnoknak vagy írónak.

Igy a fél soha közvetlenül nem fizetvén a kiküldött tisztviselők díjait, megvesztegetésre lenne alkalom.

A hivatalnokok illő évfizetéssel láttatnának el, a nélkül, hogy az ugy nevezett accidentiákra számítaniok lehetne, kiküldetésüket azonban tartóznának díj nélkül felelősség terhe mellett teljesíteni, mivel a mostani gyakorlat mellett annyit sem gondol egy városi hivatalnok a hozzá utasított tárgyal, mint Csernátóni, Kopogó és Pediglen Bárány János táblabíró ur vaskalapjával, mellyet őt. i. Bárány János táblabíró ur annak a Budapesti Híradónak maj. 19-ki számában oly dühösen félrevágott, s mákvirággal fölboktrétázt.

Pediglen.

Bácsból.

Bácsban naponkint a megbukott Milos párti szerbiai gyűlevész nép csoportozik.

Uj-Vidéken tanácskozandó, miképen minket magyarokat despotismusok alá kerithetnének, azt gondolják a szerencsétlenek, hogy minket bácskaiakat, kik számszerint a rokonársági német polgárokkal együtt tiszser annyian vagyunk, mint ők, nyakunkat handzsárjaik alá nyujtogatjuk, minket, kik ellenük egy szót sem, de ők ellenünk gunyos és veszedelmes nótákat énekelnek, a minnek az eleje így hangzik: „gyujtsd, vágd, öld a magyart.“

E népfaj az illir párt régi időtől fogva színlelt barátunk volt, ki kigyókiat nyujtogatva föl fejét, leste az alkalmat, mi magyarok ellen fordítani mérges fulánkját, — ki a török zsarnokság elől megszökve, honunkba jött nyakáról a jármat lerázni, s most arra gondolatra jönni, hogy a legtermékenyebb ország részéből magának rácz országot teremtsen.

Meg kell jegyezmem, hogy a mi illireinket még a szerbek sem szenvedhetik, a mit onnan megmutathatok, hogy Belgrádban két casinó van, egyik szerb a másik illir, sőt magánál Sándor hercegnél, a midőn Bács megye első alispánja társágában többen meglátogattuk, nyiltan kimondotta, hogy az ő szerbeivel semmi dolga, s jámbor emberek a mi a bonyolódásokat, rablásokat, lopásokat illeti, azt mind a mi magyarországi illireink teszik, kik annyira haladtak már az arczatlansággal, hogy több ics-vics vezetéknévvel kimenő testvéreinket s rokoninkat levél által felszólították, jelesen Szabadkán, kik ős törzsökös magyarok, s ráczul sem beszélnek, hogy mint dalmát ivadékuak hozzájuk csatlakozzanak.

Tegnap délután a gözösről kilépett rövid időre Milos volt szerbherceg Jevrem testvérenek házi orvosa Pestről, előttem ismerőseinek elbeszélte, hogy Karlovicznán népgyűlést tartottak, patriárchájuknak a karloviczi érseket, vajdájuknak pedig Jelasics bán mellözésével Suplikacz határszéli ezredet választották.

Végzésbe ment, hogy a karloviczi congressusba petitiót nyujtanak be, mellyben akarják Horváth, Dalmátországot Slavoniával, Szerém, Bácsot, Torontált, mint régi hazájukat Szerbiához kapcsolni, magyar korona alatt ugyan, de különös despotájuk vagy vajdájuk alatt.

Jól tudjuk, hogy ez a szüntelen-részeskedő illirek mámoros agyréme, az illy szerencsétlen agyrémekkel végre is arra vitték németajku polgártársainkat, hogy ezen inkább rabló mint nemzetiségért küzdő csoportokat éjjel nappal kiélesített kaszákkal várják.

Petrovaszellán a Tisza mellett rácz a magyarral vivott egy faluban, hol a popa, ki e rablócsoporthoz vezére lévén, most statariális bíróság alatt levő fogoly.

Adának lelkes lakosai Mohol helység segítségére s az illirek rablásvágynak fékezésére menvén, nagy nehezen sikerült nekik e dulakodó vad csoportot szétverni.

Igy vagyunk mi polgártársak Bács nagy részében, hol a nép örökös nyugtalanságban tölti nyugtalan éjszakáit.

Az illireknek nem jut eszébe, hogy Szerbiában a leggazdagabb legtermékenyebb földre vándorolna, azt mivelné de félti nyakát a gúzstól, mert

már született az igazításra, és ott egy magy része fennakadna.

Többen Bácskából.

A pesti hirlap 51-dik számában van Nyiregyházáról egy cziikecske, mellyben Pestre járt követeknek, különösen pedig Benczúr Miklósnak jó hírreve sértetni szándékoltatik, s a tények ferdén adatnak elő. Városunk becsületét meg óvni akarván ezeknek közlésére kérjük fel a szerk. urat.

Midőn mart. 15-kei eseményeknek hírét vettük, közülünk azonnal egy ifju állott elő, ki egy felhívást szerkesztett, ezt többekkel aláíratta, s a két tanácsot e forradalom napjának megünneplésére szállította fel, — nem különben oda intézte a felhívást, hogy a megyén még eddig nem képviselt város a törvényt be nem várva, a megyei ügyekbe, s így közvetve a forradalomba befolyjni tetteleg iparkodjék. — A pedantismus le győzte őt.

Másnap meg tartaték a megyei közgyűlés, s az ifju erélyesen szólalt fel, hogy csatlakozzunk Pesthez, s ezt írjuk meg neki. A lefőzött táblabírák ellene nyilatkoztak, s indítványa megbukott.

Ekkor Nyiregyházát, hogy közvetlenül ez irjon Pestre, — de személyes ellenci lekiabálták mert úgy mondk ők — a megye ez indítványt el nem fogadta.

Hirdettetéek népgyűlés, s ugyan azon férfiú szól a néphez, s indítványa ellen melly kétszer megbukott, egy hang sem emelkedett. Irás helyett küldetni határozattak.

E férfiú volt Benczúr Miklós, a küldöttségnek a népgyűlés által elválasztott szónoka. Követekünk utasítás nélkül mentek el. Mint jártak el kiküldetésükben, tudjuk. — Benczúr Miklós a köznépnek mindig tántoríthatlan hive, szóló úgy, mint ő maga, s mint a Nyiregyházi nép érezt.

Van mi nálunk egy bureaucraticus töredék, mellyel kikötni mint eddig, gorombasága, s szemtelensége miatt mindenki félt, s melly ép e miatt rakoncztalanul gorombáskodott a becsületes emberek felett. De a kancsó végre eltörök. Benczúr Miklós kitüzte ezen zsarnokok ellen a zászlót, s minden hivatalbeli visszaélést kiméleltenül ostorozott. — Ezért ezen urak engesztelhetetlen elleveneivé lettek.

Még követek Pesten valának s ezen emberek házról házra bejárták a köznépet, s azt hazudták, hogy Benczúr Miklós elárulta Nyiregyházát Pesten.

Ápril 26-án népgyűlés volt, s a gyönyörű mákvirágféle emberek száma nézve heten behozta a bunkós korteseket hogy a jelentést tevő követeket megbuktassák; Benczúr szónokolt. Ő mindent megértett, s mindent látott. Beszélt az olaszokról és a lengyelokról, s beszélt a derék pestiekről. Voltak kik könyeztek. Végre végig nézvé a kortes erőre így szólott „most ítéljenek felettem, de bár milly legyen is ítéletök, tisztelettel meghajtom fejem, — mert tudom, hogy engemet az én polgártársaim, az én honfitársaim ítéltek el.“ Szavait végezvén a behozott kortesek, harsány éljenzésekre fakadtak, nem volt ember s kivéve a 7 pecsovcicsot a ki fel nem lelkesedett volna.

Különös méltóság az a buranostia. Ez halálig védi a pragmatica sanctiót, mert hiszen ez az örökös uralkodást meg állapította. A mi pecso- vicsaink is azért védelmezték a pragmatica sanc- tiót, mert ők itt nálunk akarnák örökösen ural- kodni, — nem csuda hát, hogy köveink ellen a megtámadást a pragmatica sanctiónak megbán- tásáért intérték.

Bianka József megyei mérnök rosszta. Ben- czúr Miklósnak a Nemzeti ujsághoz közlök beszé- dért azét mert gyombd: 1-örbő a megyében járván az urak mind ellene/ nyilatkoztak; 2-ör mert különösen B. S. beszédét ro- szalta, — 3-ör mert a nemzeti jövő gyűlés meg- tagádhajja a város által a megváltás nyomán fize- tett összevet ezen beszédért.

Volt kacaj.

Feleltetett: az Egyháziak nem a megyei táblabírák- hoz de a pesti derék néphez küldök köveiteket, — Pesten pedig őket szivesen látták; — továbbá válaszoltatott, hogy a nyiregyháziak nem szorúl- nak B. S. véleményére, mert ők önnön szemekkel is látván pápaszemre nincs szüksé- gök; — azután mondatott — hogy az ország- gyűlés nem sympathiák, de igazság után szokott indulni. — Szóltak még öten köveink ellen, — a 6-ik a terembe léptekor elveszítvén jegyzeti díctőját, nem szónokolhatott.

A hét tagú párt megbukván, iszonyú tűzbe jött s Kralovanszki Frigyes a székre felugorván „nosza üssed“ orditá a bunkós kortesekhez, de ezek mind csak elámított, különben lelkes s be- csetletes földmivelők lévén, — vezéreiket meg- vetették s kinevették.

Követünk beszéde egész terjedelmében egy- hangulag helyeseltetett (kivéve a 7 tagú pártot) a gyűlés eloszolván Kralovanszky Gyula az asztalra felugrott' és hunczutolni kezdte mind azokat, kik az ő családját rágalmazni akarják, Kralovanszky András főbíró pedig a gyűlést még tovább is akarta folytatni, hogy Gyula fia tovább is szóno- kolhasson, — minek következése az lett, hogy Kralovanszky András főbíró a bekövetkezett nép- gyűlésen az elnökségből kicseppent.

Azon czikkecske tehát, melly a pesti hirlap 51-ik számában Nyiregyházzról közöltetett, a meg- bukott párt szava, s az ott alúl olvasható „Többen helyett, oda kell érteni hogy“ heten.“

Folyó évi majus 23-án tisztujításunk lesz. Két párt van. Az egyik a Kralovanszky Andrást akarja főbírónak, — a ki már a korcsmákban is körözteti az aláírási iveket, — hogy ki akar reá szavazni, írja magát alá; — a másik az értelmi- ség pártja, melly Galanfyt eddigi főjegyzőt akarja főbírónak. — A győzelem alkalmasint az értel- miségé lesz, mert ott áll Benczúr Miklós a jó ügy tántoríthatatlan hive, ügyelvén az ellenpárt min- den állókáira. Az ellenpárt hét vezérei már is a tanyákra rándulának korteskedni, kijelentvén, hogy Kikindán sem volt olly tisztujítás, mint itt

lesz. Egyébiránt lelkes. nemzetőreink a hetven- kedőket majd ránczba szedendik. Az ördöndény- ről még szótlan.

Tasról újság.

Tisztetes nemes nemzetes és vitézett Bern- mátyai Bernát György ur, tekintetes Pestvármegye néhai táblabírája, s illetőleg a solthi járás sta- tarius elnöke, életkorára mintegy 50 éves, s kö- rülbelül 30 éves táblabíró, Tas helységének, melly Pesther, a magyarhoni műveltség gyupontjához mintegy 8 órányira fekszik, néhai potior birto- kosa; — nem tudván azt, hogy az 1847—1848 évi országgyűlés eltörölte az uriszékeket, a haj- dani hatalom, tárelmetlenség, s a jelen mívelt kor- töii borzasztó elmaradásnak következő tanujelét adta: „Egy szép vasárnapon istenhez fobászko- dás végett elmentem a tasi reformatus templom- ba, s ott egy üres padba ültem, nem tudva azt, hogy az kiválságos uriszék, s illetőleg a tisztelt táblabíró urnak isten színe előtti elnöki széke, s midőn a tekintetes táblabíró, s illetőleg statarius elnök ur megjelent, a székre tovább ülven, egész illedelemmel helyet adnék, a tekintetes táblabíró ur illy statarius modorban támadá meg: „önnök ezen székben nincs helye“, én ki vele soha szó- beli érintkezésben nem voltam, gondolva, hogy ha ottani maradásom által a tekintetes ur szelid indulatai felrázatnának, személyem sem lenne szomszedságban bátorságban, kimentem azon pad- ból másikba, tőle mély alázattal búcsut véve.

Illés Benjámin.

Kérdés a papokhoz.

Tisztelendő papák! Én még önöket a nemzet- őrség egy osztályában sem láttam, még a fekete seregben sem. Micsoda hazaszeretet ez!?

Azt akarják, hogy mi virasszunk önök tulipán álmai fölött!

De nem az a dolog sora! ha olly igen szere- tik azokat az ártatlan világi javakat, hát csak ki a gátra! önök nem igen panaszkodhatnak a hét so- vány esztendő ellen, elbirják a mangalétát.

Figyelmeztetjük az összeirók küldöttségeket, ki ne hagyják a zárdákat, a törvény minden honpol- gárt egyiránt kötelez, a szent atyáknak is azt ki- áltjuk: rendre!

Ha zsidók volnának, szót sem szólanánk, de minthogy nem azok, hát szólunk.

Pediglen.

HIRDETMEY.

Több felől nyilvánult aggodalmak megszünte- téseül mindenkinek tudára adatik, hogy Pestvá- rosban a csend és rend folyvást olly állapotban van, miszerint a közeledő Medárd-napi országos vásárra a vidéki kereskedők és vásárosok egész bátorsággal jöhetnek. — Költ sz. kir. Pestváros 1848-dik évi május 19-én tartott tanácsüléséből.

Rottenbiller Leopold s. k.
h. polgármester.
Kacs Kovics Lajos s. k.
főjegyző.

(31)

Jelentés.

Alólirottak tisztelettel hírvöl adják, hogy ná lok mindenféle gépészi munkák elkészittetnek; u. m. gőzgépek, malmok, fűrészmalmok, teheremelő alkotmányok s tekervények, sajtók, házi kutak, víz- szívó gépek, tüzi feoskendők, gőzkazánok, tizedet mázsáló mérők, gazdasági tűzhelyek, satúk, s több efféle készitmények.

Mind ezen elősorolt munkáknak a kijavításait is át veendik, és a legjutányosabb és sörény szol- gálatlalt ajánlják magokat.

Schellenberg és Komora.
Lakásuk az országuton 68-ik szám alatt Pé- csett.

(32)

Geibel Károly
udvari könyvárusnál Pesten megjelent és kapható

Szűnyogok.

Irtá Nagy Ignác.

Tartalom: Ajánlás. — Előszó. — Szegény, ne igyál. — Fővárosi nemadózó. — Fűrdői képecs- kék. — Budapesti séták I—XVII. — Két testvér. — Hivatalvadász. — Nász éj. — A nagyur.

Borítékba fűzve finom képekkel 1 ft. 20 kr. p. p.

CSIKÓS.

Eredeti népszimnű 3 szak., népdalokkal, táncszal.
1848. Borítékba fűzve 30 kr.

(19)

Megjelenik e lap minden este Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**